

ANALIZA SYTUACJI PLANISTYCZNEJ W GMINACH województwa kujawsko-pomorskiego

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania
Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

**ANALIZA SYTUACJI PLANISTYCZNEJ GMIN
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**
**Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego**

Zespół autorski:

Anita Grabowska

Barbara Kosińska

Katarzyna Miler-Kwasigroch

Zespół ds. Koordynacji Polityki Przestrzennej

Patrycja Jaremczuk

Marcin Kosiński

Zespół Rozwoju Regionalnego w Toruniu

Toruń 2019

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Cel opracowania	7
2. Podstawa i zakres analizy.....	7
3. Aktywność planistyczna gmin województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie prac nad studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	9
3.1 <i>Ocena aktualności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim pod kątem obowiązujących przepisów prawa na podstawie materiałów dostępnych w Biuletynach Informacji Publicznej.....</i>	<i>9</i>
3.2 <i>Aktywność planistyczna gmin województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2014-2018 na podstawie materiałów będących w dyspozycji Zespołu ds. koordynacji polityki przestrzennej w Toruniu</i>	<i>21</i>
4. Podsumowanie.....	31

Spis rysunków

Rysunek 1. Podział administracyjny województwa kujawsko-pomorskiego	6
Rysunek 2. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na postawę prawną sporządzenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	10
Rysunek 3. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na rok uchwalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	13
Rysunek 4. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego będące w trakcie procedury sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	15
Rysunek 5. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z określeniem fragmentarycznych zmian studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego według roku uchwalenia zmiany	20
Rysunek 6. Liczba rozpatrzonych spraw w podziale na zawiadomienia i uzgodnienia projektów suikzp w latach 2014-2018	23
Rysunek 7. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na liczbę zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014-2018 ...	24
Rysunek 8. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego według liczby wniosków o uzgodnienie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sposób ich rozstrzygnięcia w latach 2014-2018.....	26
Rysunek 9. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na przyczyny odmowy uzgodnienia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014-2018	28

Spis tabel

Tabela 1. Podstawa prawna sporządzenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminach województwa kujawsko-pomorskiego	10
Tabela 2. Zakres zmian wprowadzonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014 – 2018.....	17
Tabela 3. Liczba i rodzaj rozpatrzonych spraw dotyczących suikzp w latach 2014-2018	22

Wprowadzenie

Aktem prawnym, na którym opiera się funkcjonowanie polityki przestrzennej w Polsce jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945). Jednym z zadań należących do Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, obok sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego województwa, jest prowadzenie stosownych analiz związanych z szeroko rozumianym zagadnieniem planowania i zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym Zespół ds. koordynacji polityki przestrzennej w Kujawsko-Pomorskim Biurze Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku (K-PBPPiR) podjął się zadania przeprowadzenia szczegółowej analizy dotyczącej aktywności planistycznej gmin w województwie kujawsko-pomorskim.

Zespół ds. koordynacji polityki przestrzennej w Kujawsko-Pomorskim Biurze Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku w ramach swoich działań przygotowuje dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego materiały będące projektami pism i postanowień, wynikające z wykonywania zadań służących realizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Należą do nich między innymi:

1. Odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - na podstawie art. 11 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945)
2. Odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - na podstawie art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945)
3. Projekty postanowień ws. uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - na podstawie art. 11 pkt 5, art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945)
4. Projekty postanowień ws. uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - na podstawie art. 17 pkt 6 lit. b, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945)
5. Projekty postanowień ws. uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy - na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

6. Projekty postanowień ws. uzgodnienia projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym inwestycji celu publicznego na terenach zamkniętych oraz inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym lub wojewódzkim - na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 10 i 10a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

Ponieważ informacje wynikające z materiałów przekazywanych do K-PBPPiR nie obrazują w pełni aktywności planistycznej gmin, sięgnięto również do źródeł zewnętrznych (strony BIP urzędów gmin), co pozwoliło na bardziej szczegółowe zbadanie analizowanych zagadnień.

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Rysunek. 1. Podział administracyjny województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: opracowanie własne

Niniejszą analizą objęte zostały wszystkie 144 gminy województwa kujawsko-pomorskiego, w tym: 17 gmin miejskich, 35 gmin miejsko-wiejskich oraz 92 gminy wiejskie

1. Cel opracowania

Celem opracowania jest przedstawienie sytuacji planistycznej w gminach województwa kujawsko-pomorskiego. Ze względu na różny zakres merytoryczny prowadzonych analiz oraz z uwagi na różny sposób pozyskiwania materiałów do tych analiz, opracowanie zostało podzielone na części. Pierwsza z nich oparta jest na analizie informacji dostępnych na stronach internetowych gmin (BIP), głównie uchwał inicjujących pracę nad dokumentem studium oraz przyjmujących nowe i zmieniane studia, podjętych przez właściwe rady gmin. W drugiej części opracowania skupiono się na materiałach stanowiących podstawę prac Zespołu ds. koordynacji polityki przestrzennej w Toruniu – zawiadomieniach o przystąpieniu do sporządzania suikzp oraz wniosków o uzgodnienie projektów studiów.

Przeprowadzana analiza ma na celu ocenę aktualności studiów w gminach województwa kujawsko-pomorskiego oraz prześledzenie aktywności planistycznej gmin w zakresie zmian obowiązujących studiów bądź sporządzania nowych, jako dokumentów określających politykę przestrzenną gmin. Dodatkowo jednym z aspektów analizy było określenie głównych przyczyn kolizji projektów studiów z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, przyjętego uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 97, poz. 1437).

2. Podstawa i zakres analizy

Sporządzanie suikzp jest regulowane przepisami art. 9 do art. 13 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Szczegółowe wymagania dotyczące opracowania studium jako dokumentu planistycznego określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233).

Dokument studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzany jest dla obszaru w granicach administracyjnych gminy. Służy określeniu polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium formułuje cele rozwoju oraz określa zasady i kierunki zagospodarowania przestrzeni, umożliwiające realizację tych celów. Mimo, że suikzp nie jest aktem prawa miejscowego, jego ustalenia mają charakter „aktu kierownictwa wewnętrznego” gminy i powinny być

respektowane w dalszych działaniach gminy. Zgodnie z wymogami ustawy, pomimo że studium nie jest aktem prawa miejscowego, jego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przeprowadzoną analizę oparto na informacjach pozyskanych ze stron internetowych gmin, głównie tych, które zostały zawarte w Biuletynach Informacji Publicznej (stan na 31 grudnia 2018 r.) oraz na materiałach otrzymywanych w ramach wykonywania zadań zleconych przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ wykonawczy gminy ma obowiązek zawiadomić zarząd województwa o podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do jego sporządzania (art. 11 ust. 2). W dalszej części procedury przyjmowania suikzp, zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy, zarząd województwa jest jednym z organów uzgadniających rzeczony projekt studium. Zarząd województwa w zakresie swoich kompetencji sprawdza zgodność przesłanego do uzgodnienia projektu z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

W związku z utworzeniem w czerwcu 2014 roku w strukturach Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku Zespołu ds. koordynacji polityki przestrzennej, który kontynuował zadania polegające na opiniowaniu i uzgadnianiu dokumentów planistycznych, realizowane wcześniej w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, czasowy zakres analizy dotyczący zgromadzonych materiałów, tj. projektów studiów, ograniczono do lat 2014-2018.

Jednakże, jak już zostało wcześniej wspomniane, w celu głębszej analizy sytuacji planistycznej w gminach województwa w opracowaniu odniesiono się również do przyjętych przez rady gmin dokumentów. W tym przypadku zakres czasowy analizy materiałów dostępnych na stronach internetowych gmin nie został określony, a jego ramy wynikają z aktualności obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Zebrany materiał pozwolił na zdiagnozowanie aktywności planistycznej gmin województwa oraz ocenienie sytuacji planistycznej na ich terenie.

3. Aktywność planistyczna gmin województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie prac nad studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

3.1 Ocena aktualności studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim pod kątem obowiązujących przepisów prawa na podstawie materiałów dostępnych w Biuletynach Informacji Publicznej

Podstawy prawne sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim

System podstaw prawnych gospodarki przestrzennej w Polsce ukształtowany został ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Wymagał jednak daleko idącego udoskonalenia i uzupełnienia. W związku z powyższym 27 marca 2003 r. Sejm uchwalił nową ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która zastąpiła akt prawny z 1994 r.

Zgodnie z art. 87 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, które zostały uchwalone po dniu 1 stycznia 1995 r. zachowują moc. Pomimo, że pod względem prawnym studia sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. są nadal obowiązujące, można stwierdzić, że są to dokumenty bardzo ogólne, nie zawierające szeregu istotnych elementów, które powinny zostać w nich zawarte zgodnie z obowiązującą ustawą z 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innymi aktami prawnymi.

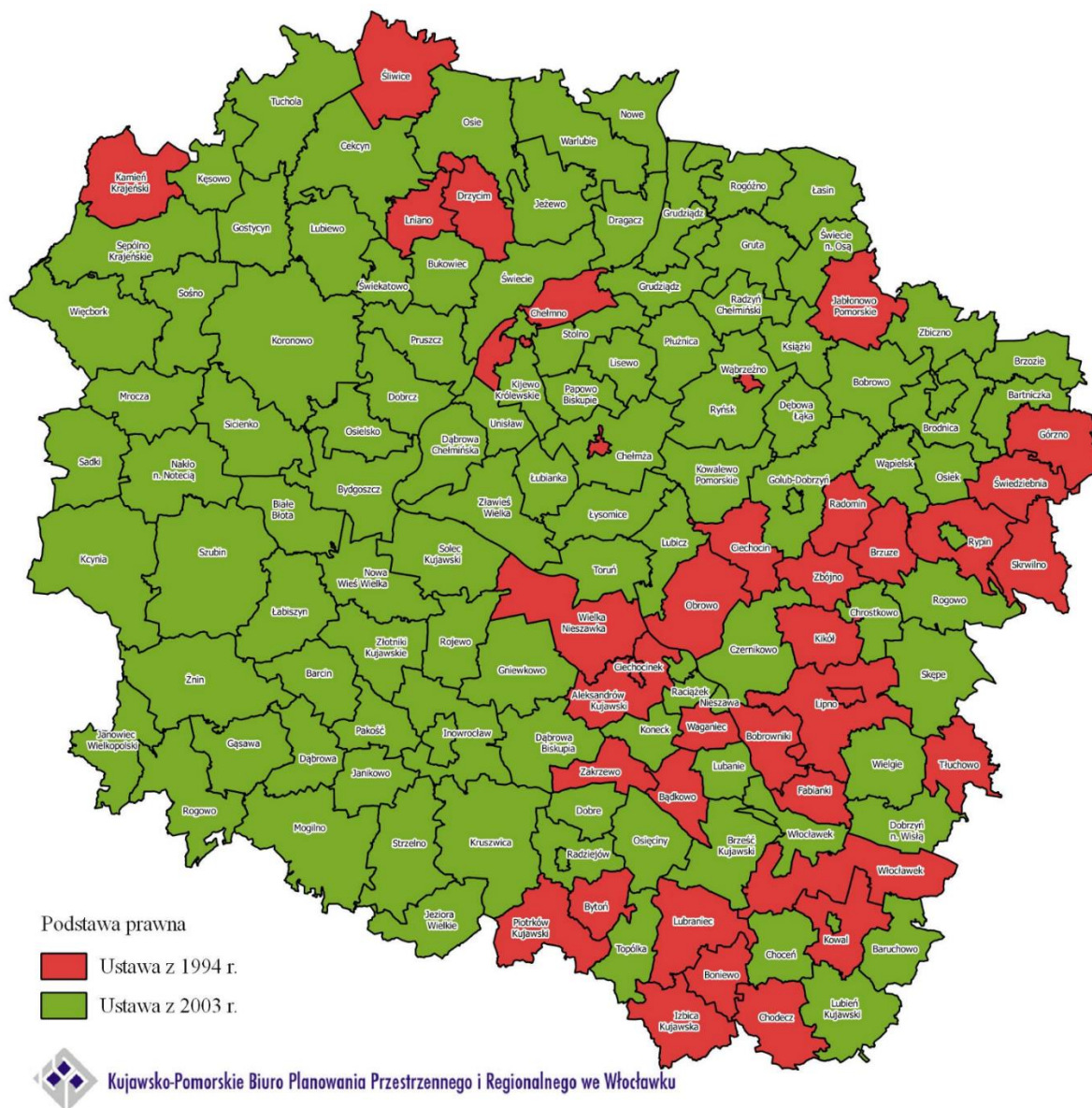
Na przestrzeni lat, ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przeszła szereg zmian. Do najważniejszych, mających wpływ zarówno na koszty, jak i na czas potrzebny na opracowanie dokumentu studium, należą zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W wyniku przyjętych uregulowań prawnych przy sporządzaniu suikzp niezbędne jest przeprowadzenie dodatkowych analiz i bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W niniejszym opracowaniu w celu sprawdzenia stopnia aktualności studiów poszczególnych gmin przeanalizowano podstawę prawną ich sporządzenia.

Tabela 1. Podstawa prawna sporządzenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminach województwa kujawsko-pomorskiego

Podstawa prawna	Liczba gmin	% ogółu
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym	37	26
Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	107	74
SUMA	144	100

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na postawę prawną sporządzenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że spośród 144 gmin województwa kujawsko-pomorskiego 37 gmin posiada studia uchwalone na podstawie ustawy z 1994 r.,

co stanowi 26% ogólnej liczby gmin. W 107 gminach (74%) obowiązują studia sporządzone na podstawie ustawy z 2003 r. (tabela 1.).

Wizualne zobrazowanie omawianego zagadnienia prezentuje rysunek. 2. Z rysunku tego wynika, że w południowo-wschodniej części województwa przeważają gminy posiadające studia opracowane na podstawie ustawy z 1994 r. W pozostałej części województwa kujawsko-pomorskiego większość stanowią gminy, których obowiązujące studia zostały opracowane na podstawie ustawy z 2003 r.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że wśród gmin posiadających studia sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. dominują jednostki położone, według poprzedniego podziału administracyjnego kraju, w dawnych województwach toruńskim i włocławskim. W dawnym województwie bydgoskim tylko niewielka część gmin posiada studia opracowane na podstawie ustawy z 1994 r.

Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w gminach województwa kujawsko-pomorskiego według roku uchwalenia

Spośród gmin województwa kujawsko-pomorskiego, 10 gmin posiada suikzp przyjęte w latach 1996-1999 i są to najstarsze dokumenty tego typu w województwie. Do gmin tych należą: Bobrowniki, Brzuze, Bytoń, Lubraniec, Piotrków Kujawski, Skrwilno, Tłuchowo, Wąbrzeźno, Zakrzewo, Zbójno.

Najstarsze obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałą Nr 128/XV/96 Rady Gminy Piotrków Kujawski z dnia 20 czerwca 1996 r., posiada gmina Piotrków Kujawski.

Porównując ustawę z 1994 r. oraz ustawę z 2003 r. należy zauważyć, że w obowiązującej ustawie kwestie dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostały potraktowane zdecydowanie szerzej. Studia sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. nie zawierają szeregu uwarunkowań oraz ustaleń, które należy umieścić

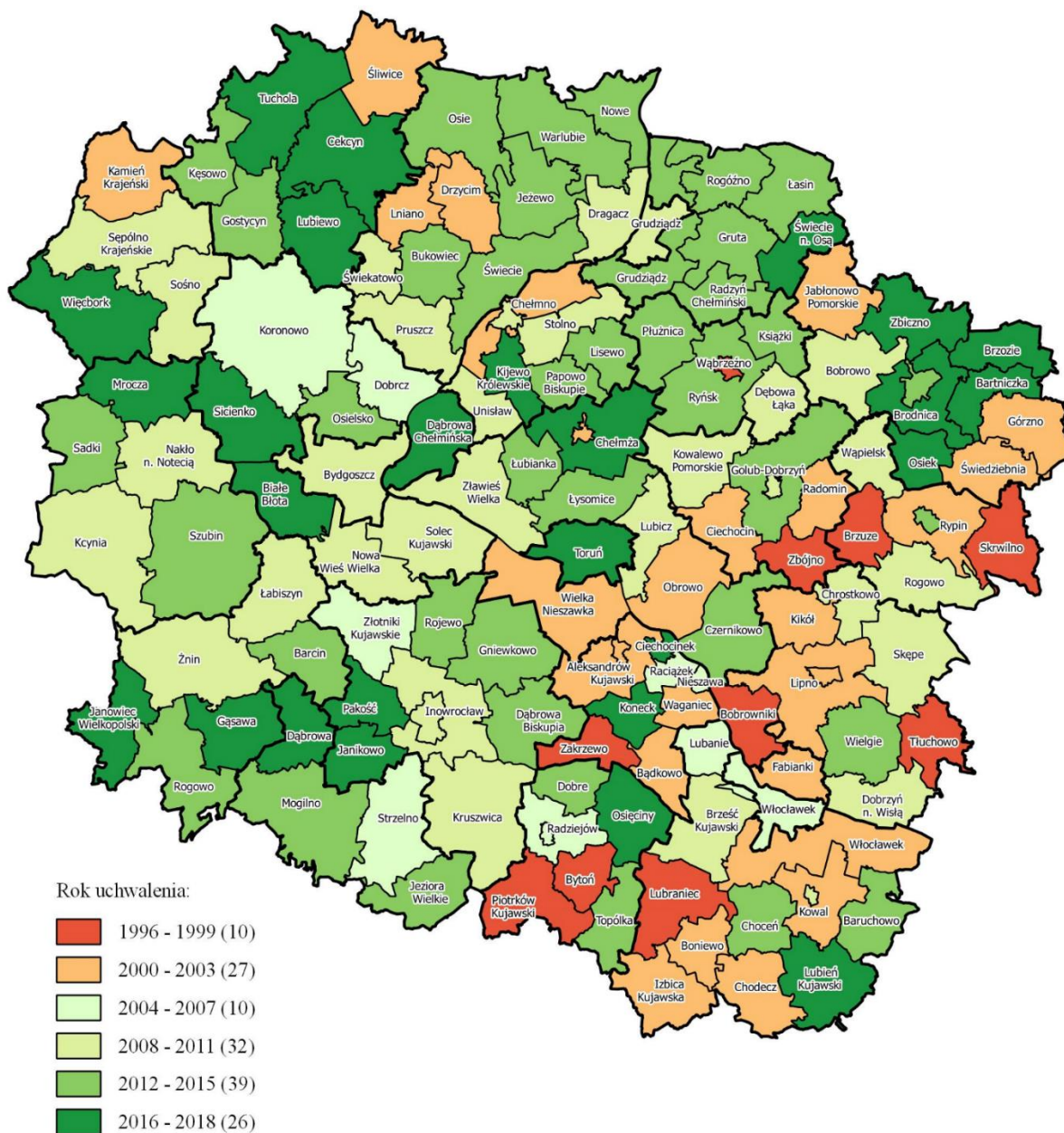
w dokumencie studium zgodnie z ustawą z 2003 r. W tym miejscu warto wspomnieć, że od 2002 r. istnieje obowiązek wykonania opracowania ekofizjograficznego do projektu

studium (art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska). Opracowanie, którego zakres określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, jest dokumentem stanowiącym rodzaj studium nad zasobami, walorami i cechami środowiska przyrodniczego, będącym podstawą do realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Wraz z ustawą z 2003 r. zwiększyła się rola społeczeństwa w tworzeniu studium, które dzięki upublicznieniu dokumentu zyskało możliwości składania do niego wniosków i uwag. Ponadto w listopadzie 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z zapisami art. 46 oraz art. 51 ww. ustawy opracowanie projektu suikzp jest związane z wymogiem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Gminy, które posiadają suikzp opracowane przed wejściem w życie przytoczonych zapisów, nie dysponują wymienionymi powyżej opracowaniami. Brak tych dokumentów ogranicza możliwości ochrony oraz stwarza ryzyko ingerowania w wartościowe przyrodniczo tereny ze szkodą dla środowiska i niebezpieczeństwo utraty tych wartości.

Jak już wcześniej wspomniano, obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uległa od 2003 r. istotnym zmianom, należy zatem przyjąć, że sam fakt opracowania studium na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie świadczy o jego aktualności. Blisko 20% dokumentów opracowanych na podstawie ustawy z 2003 r., to studia uchwalone co najmniej 10 lat temu. Najbardziej aktualne studia, przyjęte na przestrzeni lat 2016-2018, posiada 26 gmin. Studia te zawierają wszystkie elementy wymagane zgodnie z obowiązującą na dzień sporządzania niniejszego opracowania wersją ustawy. Istotne jest, że każdy z tych dokumentów zawiera bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, którego opracowanie poprzedzone jest szeregiem analiz demograficznych, ekonomicznych i środowiskowych i który określa zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy.

W 2018 r. nowe studia uchwaliło 10 gmin: Brodnica, Brzozie, Cekcyn, Dąbrowa, Janowiec Wielkopolski, Kijewo Królewskie, Lubiewo, Osiek, Osiecinę oraz m. Toruń.

 Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Rysunek 3. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na rok uchwalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne

Gminy województwa kujawsko-pomorskiego będące w trakcie procedury sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Podczas sporządzania opracowania przeanalizowano również gminy, które są w trakcie procedury opracowywania nowego dokumentu studium bądź sporządzania jego zmiany. Gminy te podjęły uchwały intencyjne w sprawie sporządzenia studium lub jego zmiany,

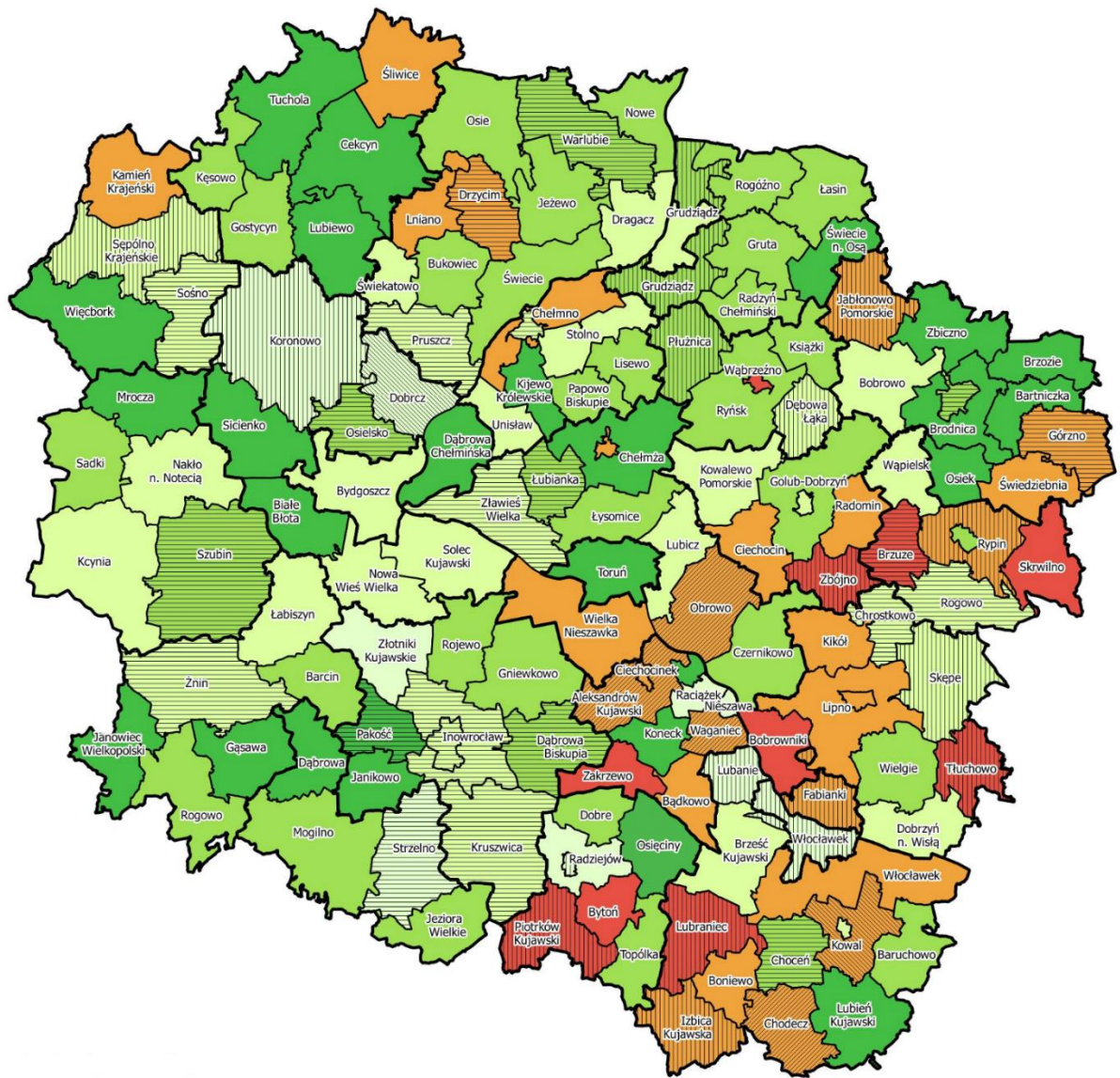
natomiast do chwili obecnej dokumenty te nie zostały uchwalone przez właściwe organy gmin. Z informacji zawartych w Biuletynach Informacji Publicznej gmin, na podstawie analizowanych uchwał, wynika, że 45 gmin województwa (31 %) jest w trakcie wspomnianej powyżej procedury

Analiza wykazała, że 22 gminy przystąpiły do prac nad dokumentem studium w latach 2017-2018, 17 gmin natomiast rozpoczęło procedurę w latach 2014-2016. Wśród gmin będących w trakcie sporządzania studiów są również takie gminy jak: Aleksandrów Kujawski, Chodecz, Obrowo czy Waganiec, które uchwałą o przystąpieniu do prac nad suikzp podjęły w latach 2008-2010 i dotąd nie uchwały nowych dokumentów.

Analizując rysunek. 4. należy zauważyć również, że część gmin posiadających najstarsze studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, opracowane na podstawie ustawy z 1994 r., przystąpiła do sporządzania nowych dokumentów, należą do nich gminy: Aleksandrów Kujawski, Brzuze, Chodecz, Drzycim, Fabianki, Górzno, Izbica Kujawska, Jabłonowo Pomorskie, Kowal, Lubraniec, Obrowo, Piotrków Kujawski, Rypin, Tłuchowo, Waganiec, Zbójno.

Pozostałe jednostki, posiadające studia opracowane na podstawie ustawy z 1994 r., nie uchwały częściowej zmiany dokumentu ani nie podjęły uchwały inicjującej prace nad nowym dokumentem. Należą do nich następujące gminy: Bądkowo, Bobrowniki, Boniewo, Bytoń, Chełmno, Chełmża, Ciechocin, Ciechocinek, Kamień Krajeński, Kikół, m. Lipno, Lipno, Lniano, Radomin, Skrwilno, Śliwice, Świedziebnia, Wąbrzeźno, Wielka Nieszawka, Włocławek, Zakrzewo.

Podsumowując, spośród 37 gmin województwa, które posiadają studia uchwalone na podstawie ustawy 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, 16 gmin przystąpiło do sporządzania nowego dokumentu studium, 21 gmin natomiast nie podjęło żadnych działań zmierzających do uaktualnienia obowiązującego studium. Żadna z tych gmin nie przyjęła również fragmentarycznej zmiany suikzp.

Rok uchwalenia studium Gminy będące w trakcie procedury zmiany studium
(rok przystąpienia do ostatniej zmiany)

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Rysunek 4. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego będące w trakcie procedury sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Źródło: opracowanie własne

Obowiązek przeprowadzenia oceny aktualności dokumentów planistycznych obowiązujących na terenie gminy

Rozpatrując kwestie aktualności siukzp należy wspomnieć, że zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy mają obowiązek przeprowadzenia

analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto rada gminy, zgodnie z przytoczonymi zapisami ustawy, powinna podjąć uchwałę w sprawie oceny aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne podjąć działania zmierzające do ich uaktualnienia. Brak podjęcia działań przez gminę w tym zakresie nie niesie jednak za sobą żadnych konsekwencji, w związku z czym mamy do czynienia ze znacznym zróżnicowaniem pod względem aktualności suikzp.

Na podstawie materiałów dostępnych w Biuletynach Informacji Publicznej ustalono, że 70 gmin wywiązało się z ustawowego obowiązku dokonania oceny aktualności dokumentów planistycznych obowiązujących na ich terenach. Dominowały oceny dokonane w latach 2015-2018. Po przeprowadzonej analizie 16 gmin uznało, że obowiązujące studia są częściowo lub w całości nieaktualne.

Jak wspomniano powyżej konsekwencją stwierdzenia braku aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin powinno być przystąpienie do sporządzania nowego dokumentu. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że część gmin pomimo stwierdzenia, że dysponują opracowaniami, które nie są zgodne z wymogami obowiązującej ustawy, a tym samym nie spełniają swojej roli w procesie planistycznym, nie przystąpiła do procedury uaktualnienia studium. Taka sytuacja ma miejsce między innymi w gminie Włocławek, która posiada studium sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r., przyjęte uchwałą rady gminy w 2000 r., pomimo stwierdzenia w 2016 r. częściowej nieaktualności dokumentu, od 2016 r. nie podjęła działań mających na celu aktualizację suikzp.

Dokonując oceny aktualności dokumentów planistycznych niektóre z gmin uznały za aktualne w części lub w całości studia uchwalone przed 2000 r., które zostały sporządzone na podstawie nieobowiązującej ustawy z 1994 r. Przykładem takiej jednostki jest miasto Wąbrzeźno, które dokonując w 2016 r. analizy aktualności studium, przyjętego uchwałą z 1999 r., stwierdziło aktualność dokumentu w części merytorycznej i nie podjęło dotychczas prac nad jego zmianą.

Częściowe zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

Nakaz objęcia studium całego obszaru gminy nie wyklucza możliwości dokonywania jego fragmentarycznych zmian. Przy czym, zgodnie z art. 9 ust. 3a ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne.

W związku z powyższym, w ramach niniejszego opracowania wszystkie gminy w województwie kujawsko-pomorskim poddano analizie pod kątem fragmentarycznych, tj. nieobejmujących całego obszaru w granicach administracyjnych gminy, zmian treści studium. Zakres wprowadzanych zmian przedstawiony został w tabeli nr 2.

Tabela 2. Zakres zmian wprowadzonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014 – 2018

Lp.	Gmina	Rok	Zakres wprowadzonych zmian
1	Golub-Dobrzyń	2015	dla obszaru położonego w części miejscowości Nowa Wieś oraz Kujawa
2	Grudziądz	2015	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Grudziądz – Pelplin – Gdańsk Przyjaźń
3	m. Grudziądz	2012	wyznaczenie terenu pod elektrownię gazowo-parową
4	Gruta	2015	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Grudziądz – Pelplin – Gdańsk Przyjaźń
5	Inowrocław	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Pątnów
6	Jeziora Wielkie	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Pątnów
7	Kęsowo	2016	umożliwienie wydobycia gazu ziemnego ze złoża „Tuchola”
		2017	wprowadzenie terenów zabudowy jednorodzinnej
8	Kowalewo Pomorskie	2018	wprowadzenie udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „MLEWO V”
9	Kruszwica	2015	zmiana kierunku zagospodarowania przestrzennego w m. Kobylniki
		2018	zmiana wariantu obwodnicy w ciągu DK 62
10	Nakło nad Notecią	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Bydgoszcz Zachód – Piła Krzewina, wyznaczenie obszarów OZE: biogazownia rolnicza w m. Rozwarzyn, wyznaczenie złóż kruszywa
11	Nowa Wieś Wielka	2014	wyznaczenie udokumentowanych złóż kopalin,

			wyznaczenie obszarów OZE
12	Papowo Biskupie	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Grudziądz Węgrowo
13	Radomin	2015	wprowadzenie terenów zabudowy jednorodzinnej
14	m. Radziejów	2014	wyznaczenie obszarów OZE (fotowoltaika), wyznaczenie terenów pod nowy cmentarz
15	Solec Kujawski	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Pątnów
16	Strzelno	2014	wyznaczenie obszarów OZE
		2016	wyznaczenie obszarów OZE, wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Pątnów, wyznaczenie złóż kruszywa naturalnego Bławatki I i Bławatki II
17	Świecie	2018	wyznaczenie udokumentowanych złóż kopalin,
18	Unisław	2017	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Grudziądz Węgrowo
19	Zławieś Wielka	2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Grudziądz Węgrowo
20	Złotniki Kujawskie	2012	wyznaczenie obszarów OZE (elektrownie wiatrowe)
		2016	wprowadzenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Jasiniec – Pątnów

Źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni lat 2015-2017 zdecydowana większość zmian suikzp wynikała z potrzeby wprowadzenia do dokumentów przebiegu projektowanych linii elektroenergetycznych 400 kV. Należały do nich linie o następujących relacjach: Jasiniec – Pątnów, Grudziądz – Pelplin – Gdańsk Przyjaźń oraz Jasiniec – Grudziądz.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych wymienione linie 400 kV należą do strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych. Wydane na mocy ww. ustawy decyzje o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych wiążą właściwe organy przy

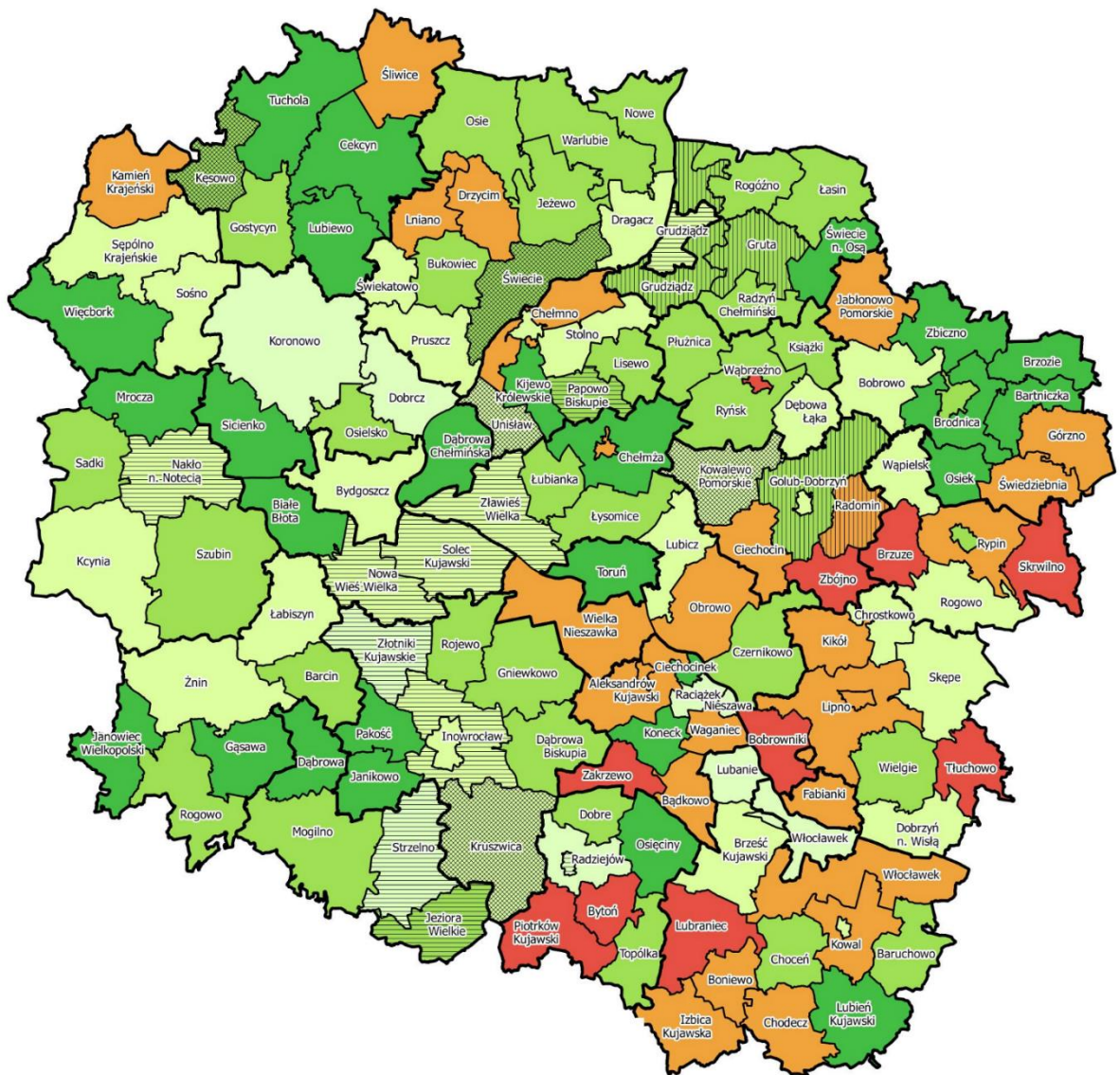
sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 11 ust. 2).

W dniu sporządzania opracowania wszystkie gminy z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego posiadały studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględniające planowane do realizacji na terenie województwa linie elektroenergetyczne 400 kV.

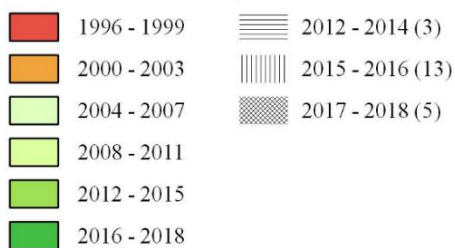
Zmiany studiów dotyczyły również wykazania w nich udokumentowanych złóż kopalin, co jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz wyznaczenia złóż kruszyw naturalnych.

Kolejną z głównych przyczyn zmian suikzp było wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Do pozostałych przyczyn zmian suikzp gmin należały m.in.: wprowadzanie terenów zabudowy jednorodzinnej, wyznaczenie terenów pod nowy cmentarz czy zmiana przebiegu jednego z wariantów obwodnicy miasta Kruszwicy w ciągu drogi krajowej nr 62.

Rok uchwalenia studium Rok uchwalenia ostatniej częściowej zmiany studium

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Rysunek 5. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z określeniem fragmentarycznych zmian studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego według roku uchwalenia zmiany

Źródło: opracowanie własne

Wnioski:

1. Ponad 25% gmin województwa kujawsko-pomorskiego posiada studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie

nieobowiązującej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Ze względu na fakt, że nowa ustawa obowiązuje od 15 lat jest to wynik niezadowolający,

2. Ponad połowa gmin w których obowiązują studia opracowane na podstawie ustawy z 1994 r. nie podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzania nowego dokumentu,
3. Blisko 40% gmin województwa kujawsko-pomorskiego posiada studia przyjęte ponad 10 lat temu,
4. W części gmin pomimo upływu pięciu lat od podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, dokument nadal nie został uchwalony przez radę gminy,
5. Fragmentaryczne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z reguły podyktowane były koniecznością wprowadzenia projektowanych linii elektroenergetycznych 400 kV,
6. Nie wszystkie gminy wywiązują się z ustawowego obowiązku przeprowadzenia oceny aktualności dokumentów planistycznych obowiązujących na ich terenie,
7. Pomimo stwierdzenia braku aktualności studium, po przeprowadzonej ocenie, część gmin nie podejmuje działań prowadzących do zgodności dokumentu z obowiązującymi zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
8. Przyjmując, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem mającym istotny wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej gminy, dokumentem, który poprzez wymóg zgodności z nim planów miejscowych, stanowi narzędzie do realizacji tej polityki, powinno dążyć się do jego jak największej aktualności.

3.2 Aktywność planistyczna gmin województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2014-2018 na podstawie materiałów będących w dyspozycji Zespołu ds. koordynacji polityki przestrzennej w Toruniu

Liczba spraw rozpatrzonych w latach 2014-2018

Zespół ds. koordynacji polityki przestrzennej w latach 2014-2018¹ rozpatrzył łącznie 214 spraw związanych ze studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp) gmin w województwie kujawsko-pomorskim. Większość z nich dotyczyła uzgodnień projektów suikzp – 123 sprawy, natomiast pozostałe stanowiły

¹ w analizie uwzględniono również pierwszą połowę 2014 r., kiedy omawiane zadania były realizowane w Departamencie Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego

odpowiedzi na zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania studium gmin. Szczegółowe dane związane z liczbą rozpatrzonych spraw zawiera tabela 3 oraz rysunek. 6.

Jak wynika z materiałów zgromadzonych przez Zespół ds. koordynacji polityki przestrzennej w latach 2014-2018 najwięcej spraw dotyczących projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zostało rozpatrzonych w 2015 roku – 65 spraw. W tym okresie do K-PBPPiR wpłynęło 24 zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania suikzp gmin oraz 41 wniosków o uzgodnienie projektów suikzp, z których 13 zostało rozpatrzonych negatywnie. Znaczna aktywność planistyczna gmin w tym zakresie wynikała z konieczności uwzględnienia w studiach przebiegów planowanych do realizacji na ich terenie linii elektroenergetycznych 400 kV. Zdecydowana większość spraw rozpatrzonych w roku 2015, zarówno uzgodnień jak i odpowiedzi na zawiadomienia, wiązała się właśnie z uzgodnieniem przebiegu linii wysokiego napięcia 400 kV.

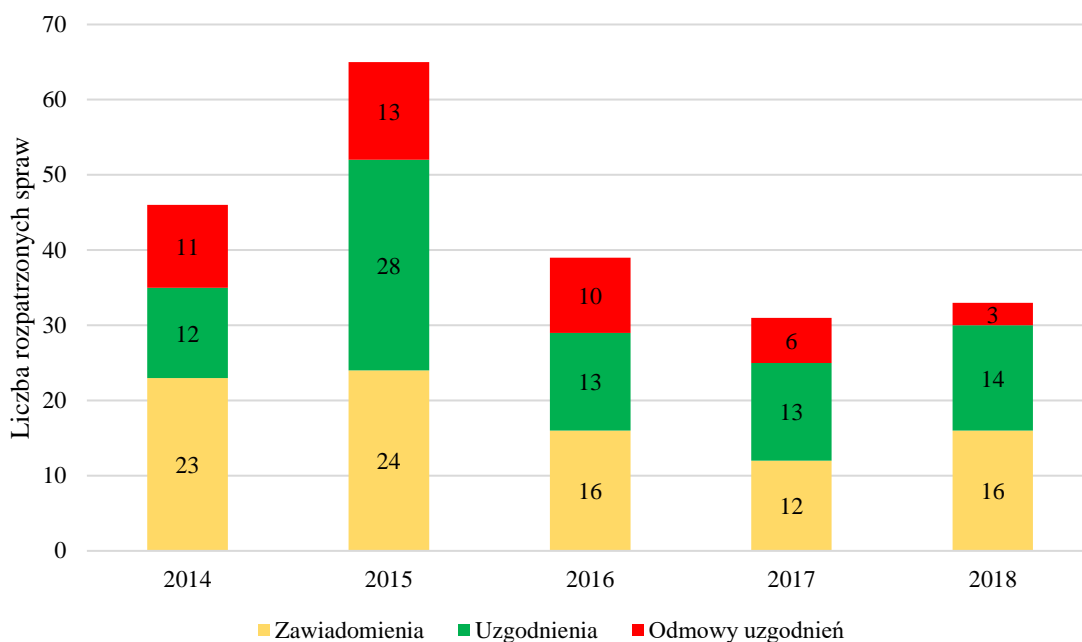
Tabela 3. Liczba i rodzaj rozpatrzonych spraw dotyczących suikzp w latach 2014-2018

Rok	Liczba rozpatrzonych spraw			
	Ogółem	Zawiadomienia	Uzgodnienia	
			Ogółem	w tym odmowy
2014	46	23	23	11
2015	65	24	41	13
2016	39	16	23	10
2017	31	12	19	6
2018	33	16	17	3
SUMA	214	91	123	43

Źródło: opracowanie własne

W 2014 roku liczba rozpatrzonych spraw wynosiła 46, natomiast w latach 2016, 2017 oraz w roku 2018 była ona nieco niższa (odpowiednio 39, 31 i 33).

Największy odsetek wydanych postanowień negatywnych wynoszący 48% odnotowano w 2014 roku, nieco niższy (46%) zanotowano w 2016 roku. W latach 2015 i 2017 oscylował on w okolicy 30%. Najmniej odmów uzgodnienia projektów studium zostało wydanych w roku 2018, co stanowiło 18% ogółu uzgodnień. Szczegółowe informacje na temat ilości oraz przyczyn wydawania odmów uzgodnień nadsyłanych projektów suikzp gmin w województwie kujawsko-pomorskim znajdują się w dalszej części analizy.

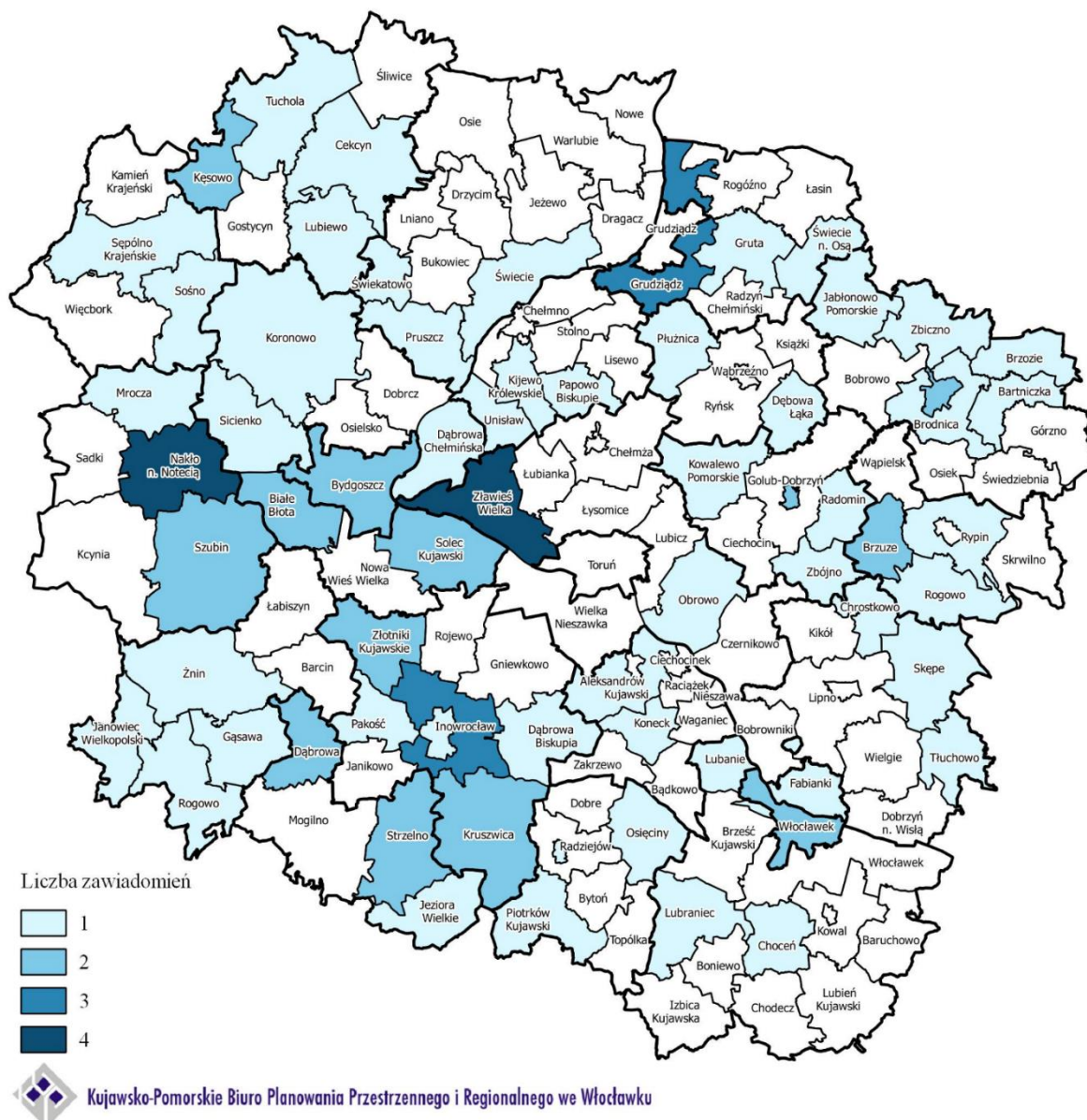
Rysunek 6. Liczba rozpatrzonych spraw w podziale na zawiadomienia i uzgodnienia projektów suikzp w latach 2014-2018

Źródło: opracowanie własne

Zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim

Poza danymi statystycznymi warto zwrócić uwagę na rozkład przestrzenny ilości i rodzaju spraw dotyczących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim. W pierwszej kolejności analizie przestrzennej w podziale na gminy poddano liczbę zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania studium gmin (rysunek 7.).

Po 4 zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia suikzp na przestrzeni lat 2014-2018 przesłały gmina Nakło nad Notecią oraz gmina Zławieś Wielka. Gmina Nakło nad Notecią w omawianym okresie podejmowała uchwały w sprawie zmiany studium pod linię elektroenergetyczną 400 kV Piła Krzewina – Bydgoszcz Zachód oraz w związku z planowaną lokalizacją na terenie gminy biogazowni rolniczej w m. Rozwarzyn. Planowana linia 400 kV była również przyczyną podjęcia uchwały o przystąpieniu do zmiany studium w gminie Zławieś Wielka. Ponadto zawiadomienia przesłane do K-PBPPiR w latach 2014-2018 dotyczące gminy Zławieś Wielka związane były z obowiązkiem wyznaczenia w dokumencie udokumentowanych złóż kruszywa.

Rysunek 7. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na liczbę zawiadomień o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014-2018

Źródło: opracowanie własne

Gmina Inowrocław oraz gmina Grudziądz w analizowanym okresie trzykrotnie zawiadamiały zarząd województwa o przystąpieniu do prac nad studium, 12 gmin przesało po dwa zawiadomienia, natomiast 53 gminy w latach 2014-2018 jednokrotnie informowały o podjęciu rzeczonych prac.

Na podstawie analizy posiadanych informacji można wysnuć wniosek, że w okresie 2014-2018 aktywność planistyczna gmin była w dużej mierze powodowana koniecznością zmian suikzpp pod planowane linie elektroenergetyczne 400 kV.

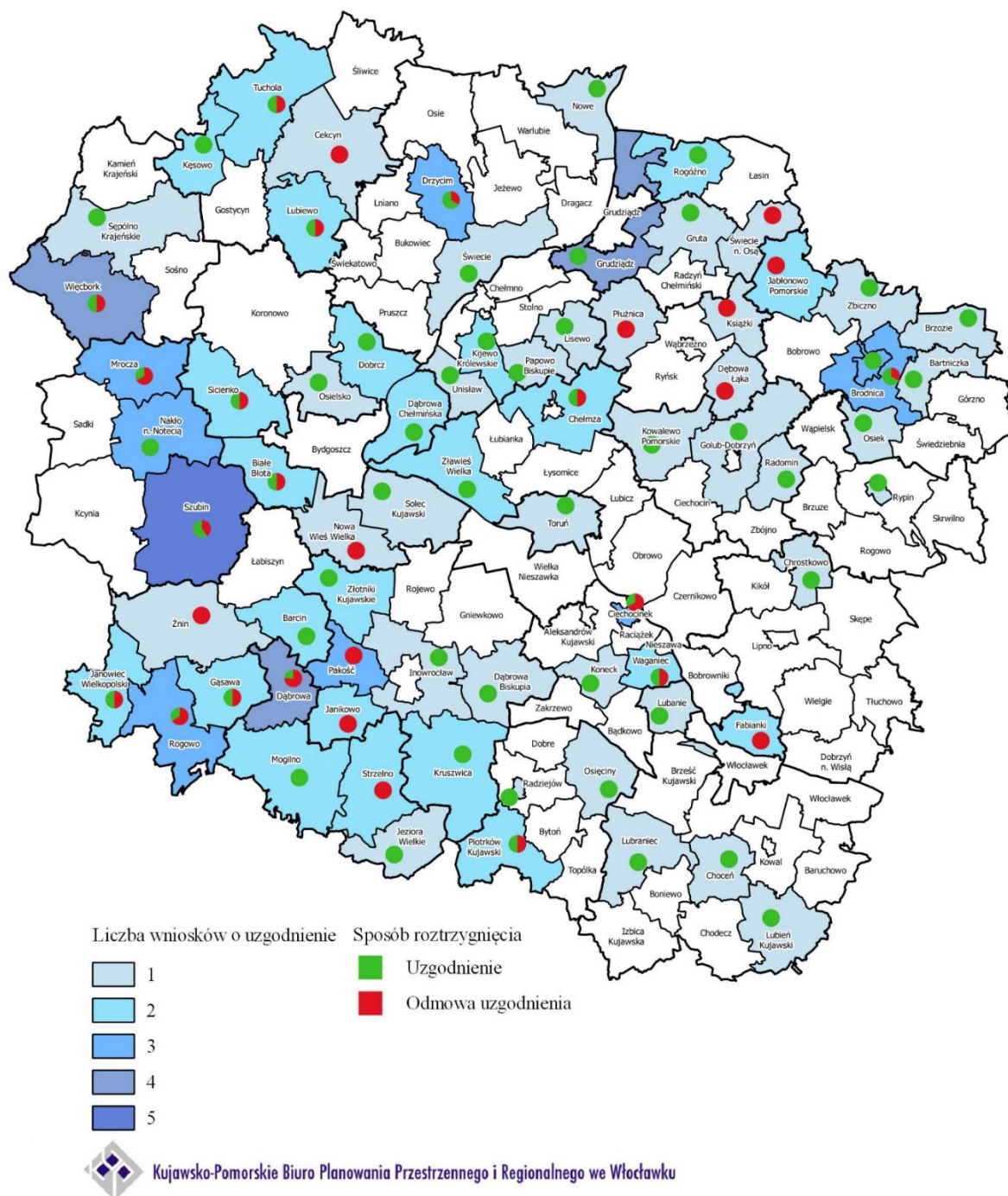
Uzgodnienia projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w województwie kujawsko-pomorskim

Kolejnym aspektem analizy jest liczba nadesłanych, celem uzgodnienia, projektów studiów gmin oraz sposób ich rozstrzygnięcia (rysunek. 8.). Ponad połowa gmin w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2018 nie wystąpiła do Zarządu Województwa o uzgodnienie projektu suikzp. W głównej mierze są to jednostki, które nie przystąpiły do sporządzania studium (rysunek.7.). Jednak zauważa się występowanie gmin, w których prace nad projektem trwały dłużej niż 4 lata, dlatego też nie zostały ujęte na poprzednim rysunku dotyczącej ilości zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania lub zmiany suikzp. Należą do nich m.in.: Barcin, Janikowo, Książki, Mogilno, Nowa Wieś Wielka, Rogóźno, m. Rypin, m. Toruń, Więcbork.

łącznie nadesłano 123 projekty studiów gmin, z czego 43 projekty uzyskały odmowę uzgodnienia pod kątem zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa. W 17 gminach: Białe Błota, Brodnica, Chełmża, Ciechocinek, Dąbrowa, Drzycim, Gąsawa, Janowiec Wielkopolski, Lubiewo, Mroczka, Piotrków Kujawski, Rogowo (powiat żniński), Sicienko, Szubin, Tuchola, Waganiec, Więcbork po często kilkukrotnej odmowie uzgodnienia projektu studium, ostatecznie, po wprowadzeniu do projektu studium poprawek wnioskowanych w postanowieniu zarządu województwa, uzyskano jego uzgodnienie.

W 39 jednostkach projekty studiów zostały uzgodnione przez zarząd województwa po pierwszym przedłożeniu.

W analizowanym okresie 9 gmin złożyło za pośrednictwem Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu na postanowienie odmawiające uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W przypadku 8 gmin Samorządowe Kolegium Odwoławcze swoim postanowieniem uchyliło postanowienie zarządu województwa, uzgadniając jednocześnie zastępczo za zarząd województwa projekt studium. Do gmin posiadających zastępcze uzgodnienie SKO należą: Jabłonowo Pomorskie, Janikowo, Książki, Nowa Wieś Wielka, Pakość, Płużnica, Strzelno, Świecie nad Osą.

Rysunek 8. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego według liczby wniosków o uzgodnienie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sposób ich rozstrzygnięcia w latach 2014-2018
Źródło: opracowanie własne

W 2016 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpatrzyło również zażalenie Wójta Gminy Fabianki na postanowienie zarządu województwa kujawsko-pomorskiego. Ze względu na przekroczenie terminu na wydanie postanowienia, SKO uchyliło zaskarżone postanowienie i umorzyło postępowanie w sprawie, a uzgodnienie należy traktować jako dokonane. Po wskazanych we wnioskach o uzgodnienie terminie, zostały również wydane postanowienia odmawiające uzgodnienia projektu studium w gminie Cekcyn oraz w gminie Żnin.

Każdorazowo przekroczenie terminu na wydanie postanowienia było niezależne od K-PBPPiR i wynikało najczęściej ze zbyt długiego obiegu korespondencji w urzędzie marszałkowskim.

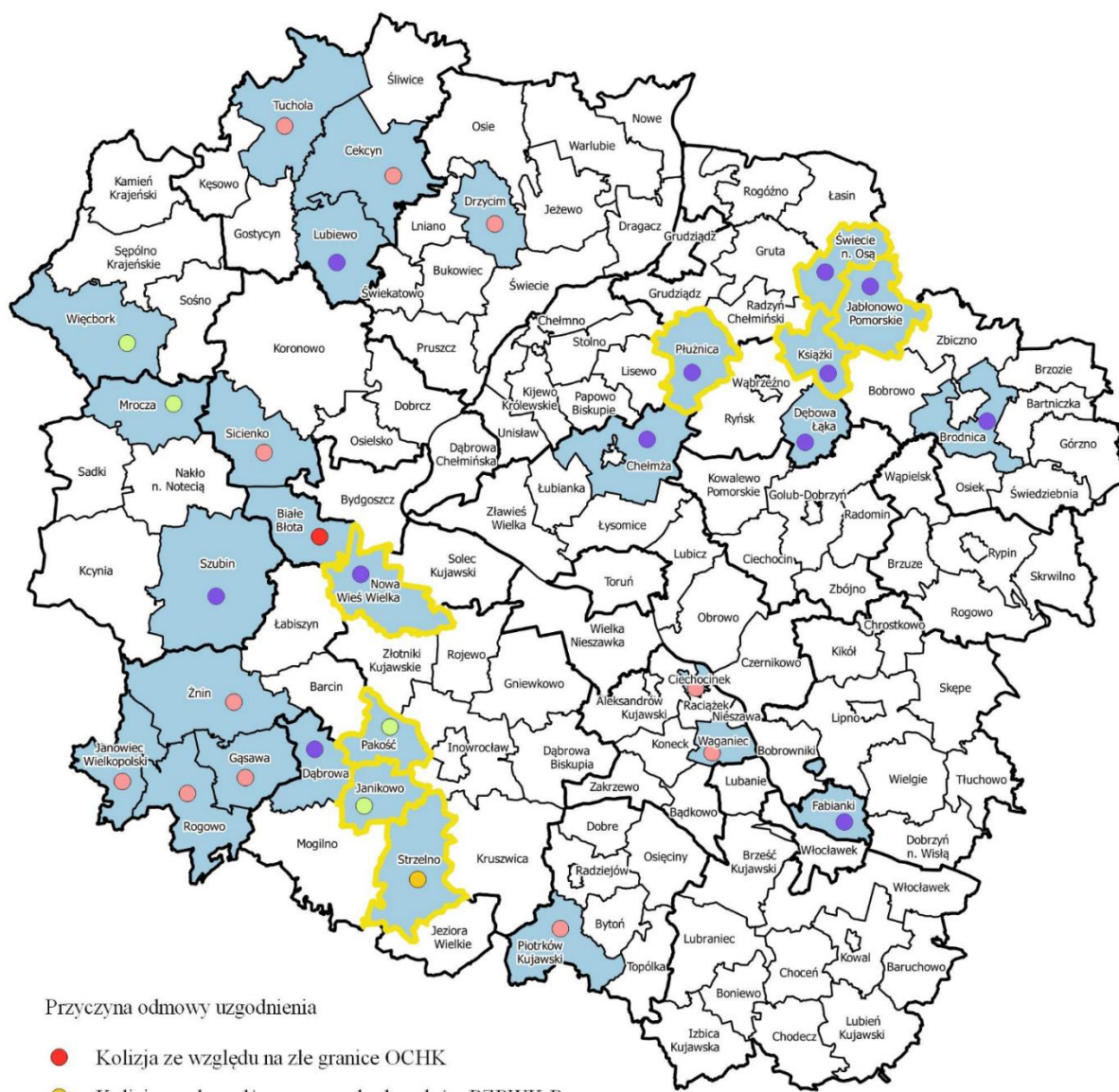
Gmina Dębowa Łąka pomimo otrzymanej w 2015 r. odmowy uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie złożyła zażalenia na postanowienie zarządu województwa, ani nie przestała zmienionego projektu do ponownego uzgodnienia.

Przyczyny odmów uzgodnienia przez zarząd województwa kujawsko-pomorskiego projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

W analizie warto zwrócić szczególną uwagę nie tylko na liczbę odmów uzgodnienia projektów suikzp gmin w województwie kujawsko-pomorskim, ale również na ich przyczynę (rysunek 9.).

Najczęstszą przyczyną odmowy uzgodnień, pojawiającą się aż 17 razy, była kolizja z celem głównym zagospodarowania przestrzennego województwa, zawartym w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego: *Zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakość życia mieszkańców*. Z celem głównym kolidowały głównie projekty studium wyznaczające obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW (elektrownie wiatrowe) oraz ich strefy ochronne – 16 projektów studium. Kolizja stwierdzana była wówczas, gdy wyznaczone strefy ochronne od elektrowni wiatrowych były mniejsze niż postulowane w stanowisku Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, 1000 m.

Spośród 17 gmin, które otrzymały odmowę uzgodnienia projektu suikzp z uwagi na kolizję z celem głównym zawartym w planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego 9 gmin złożyło zażalenie do SKO w Toruniu. Po rozpatrzeniu zażalenia, SKO w 8 przypadkach uchyliło postanowienie zarządu województwa argumentując, że ze względu na ogólnikowy charakter, zapis w Planie zagospodarowania województwa kujawsko-pomorskiego dotyczący celu głównego, nie może stanowić podstawy do odmowy uzgodnienia dokumentu studium. Jak już wspomniano wcześniej, w przypadku gminy Fabianki SKO uchyliło zaskarżone postanowienie i umorzyło postępowanie w sprawie, z uwagi na przekroczony termin na wydanie postanowienia.

Przyczyna odmowy uzgodnienia

- Kolizja ze względu na złe granice OCHK
- Kolizja z celem głównym oraz brak zadań z PZPWK-P
- Kolizja z celem głównym oraz z zadaniem z PZPWK-P
- Kolizja ze względu na brak zadań z PZPWK-P
- Kolizja z celem głównym PZPWK-P

Studia uzgodnione przez SKO w Toruniu

Odmowa uzgodnienia

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku

Rysunek 9. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego w podziale na przyczyny odmowy uzgodnienia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w latach 2014-2018

Źródło: opracowanie własne

W 6 gminach zdecydowano się na rezygnację z wprowadzania nowych elektrowni wiatrowych na ich terenie bądź uwzględnienie w projekcie studium zapisu dotyczącego wymaganej

1000 m odległości elektrowni od zabudowy mieszkaniowej, dzięki czemu gminy te uzyskały wnioskowane uzgodnienie projektu z zarządem województwa.

W tym miejscu warto nadmienić, że w lipcu 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, regulująca kwestie związane m.in. z lokalizacją elektrowni wiatrowych oraz wyznaczaniem stref ochronnych od tych urządzeń. W efekcie przyjętych przepisów lokalizacja elektrowni wiatrowych możliwa jest tylko na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odległości od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Skutkiem zaostrzenia przepisów jest często rezygnacja z lokalizowania elektrowni wiatrowych w wielu gminach, a tym samym brak konieczności zmian suikzp.

Wprowadzenie wymienionych regulacji miało wpływ na zmniejszenie liczby projektów, które uzyskały odmowę uzgodnienia w zakresie zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

W przypadku gminy Lubiewo, kolizja z celem głównym wynikała z braku uwzględnienia w dokumencie obwodnicy m. Bysław, pomimo wcześniejszego wnioskowania przez gminę o jej umieszczenie w projekcie sporządzanego planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Powodowało to, że zawarte w nim ustalenia nie zabezpieczały w pełni interesu ochrony jakości życia mieszkańców, stanu środowiska i warunków rozwoju gospodarczego. Po wprowadzeniu wnioskowanych zapisów, studium zostało w 2017 r. uzgodnione przez zarząd województwa.

W 11 gminach województwa przyczyną odmowy było nieuwzględnienie w projekcie studium zadań ponadlokalnych realizujących cele publiczne umieszczonych w wykazie zawartym w planie województwa. Wśród brakujących zadań dominowały zadania z zakresu środowiska przyrodniczego i kulturowego m.in.: ustanowienie i wdrożenie planów ochrony parków krajobrazowych: Doliny Dolnej Wisły, Tucholskiego i Wdeckiego – zadanie nr 44; zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi (...) – zadanie nr 47, rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych (...) – zadanie nr 53.

Ponadto pomijane były zadania z zakresu komunikacji: przebudowa drogi krajowej nr 15 (...) – zadanie nr 12 oraz przebudowa drogi krajowej nr 25 (...) – zadanie nr 14.

Przyczyną odmowy uzgodnienia projektu studium gminy Białe Błota było natomiast nieprawidłowe wrysowanie na załączniku graficznym studium granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej. W części gmin, po przeanalizowaniu projektu suikzp stwierdzono dwie przyczyny odmowy uzgodnienia projektów suikzp, głównie były to projekty kolidujące z celem głównym oraz zadaniem zamieszczonym w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Wnioski:

1. Największa aktywność planistyczna gmin w zakresie sporządzania suikzp przypadła na rok 2015 i wiązała się z koniecznością uwzględnienia w dokumentach studium linii elektroenergetycznych 400 kV,
2. Wśród przyczyn odmowy uzgodnienia projektu studium przez zarząd województwa w latach 2014-2018 zdecydowanie przeważała kolizja z celem głównym zagospodarowania przestrzennego zawartym w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, rozumiana jako brak uwzględnienia przy lokalizacji elektrowni wiatrowych, postulowanej przez zarząd województwa, odległości 1000 m od budynków mieszkalnych,
3. Według Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu kolizja z celem głównym zagospodarowania przestrzennego zawartym w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, ze względu na zbyt ogólny charakter, nie może stanowić podstawy do wydania odmowy uzgodnienia projektu studium,
4. Ponad 1/3 gmin planujących na swoim terenie lokalizację energetyki wiatrowej niezgodnie z polityką zarządu województwa, po otrzymaniu odmowy uzgodnienia projektu studium zdecydowała się na wprowadzenie postulowanego zapisu 1000 m odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych lub zrezygnowała z lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych.

4. Podsumowanie

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin jest jedynym obligatoryjnym dokumentem planistycznym, który swoim zasięgiem obejmuje całą jej powierzchnię. Jest to opracowanie określające zarys polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniające uwarunkowania rozwoju przestrzennego. Zgodnie z zapisami obowiązującej ustawy studium musi uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

W teorii dokument studium, poprzez wymóg zgodności z nim miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest doskonałym narzędziem służącym świadomemu kształtowaniu przestrzeni gmin. W praktyce, ze względu na niski stopień pokrycia planami miejscowymi (6,5% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 r.), studium jest dokumentem niespełniającym swojej roli.

Na podstawie przeprowadzonej na potrzeby opracowania analizy można stwierdzić, że sytuacja planistyczna w zakresie obowiązujących w gminach województwa studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest zadowalająca. Ponad 25% gmin posiada studia opracowane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, a blisko 40% gmin województwa kujawsko-pomorskiego posiada studia przyjęte ponad 10 lat temu. Pomimo posiadania dokumentów nieodpowiadających obowiązującemu porządkowi prawnemu część gmin nie podjęła działań zmierzających do aktualizacji suikzp. Taka sytuacja skutkuje brakiem uwzględnienia w studiach szeregu istotnych elementów wymaganych obowiązującymi ustawami, a tym samym stwarza niebezpieczeństwo kształtowania przestrzeni w sposób nieracjonalny.

Od lat trwa w Polsce dyskusja nad zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wśród proponowanych zmian są również te, mające na celu wzmocnienie roli studium m.in. poprzez wymóg zgodności decyzji lokalizacyjnych z suikzp.

Podsumowując, tylko wprowadzenie regulacji prawnych wzmacniających rolę studium w procesie planowania przestrzennego może zachęcić gminy do podjęcia działań zmierzających do aktualizacji dokumentów suikzp obowiązujących na ich terenach.